

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **J. Š.**, zast. JUDr. Ing. Radkem Jurčíkem, Ph.D., advokátem se sídlem Obilní trh 312/6, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 8. 2016, čj. MPSV-2016/172431-921, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 13. 6. 2017, čj. 41 A 67/2016-33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci JUDr. Ing. Radku Jurčíkovi, Ph.D., advokátu se sídlem Obilní trh 312/6, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **1300** Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Výzvou Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 26. 5. 2016 k doložení potřebných podkladů pro vydání rozhodnutí (tj. aktuální zprávy o zdravotním stavu žalobce a roční vyúčtování elektřiny za roky 2014 a 2015) bylo zahájeno správní řízení o pomoci v hmotné nouzi žalobce. Žalobce podal žádost o prodloužení lhůty k dodání podkladů. Této žádosti správní orgán prvního stupně nevyhověl. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný rozhodnutím ze dne 11. 8. 2016, čj. MPSV-2016/172431-921, zamítl.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou. V žalobě namítal, že správní orgány dostatečně neodůvodnily neprodloužení lhůty k doložení podkladů. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí (včetně rozhodnutí správního orgánu prvního stupně) je úkonem, jímž se upravuje vedení řízení, a tudíž se jedná o rozhodnutí, které spadá pod kompetenční výluku podle § 70 s. ř. s. Soud proto žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. e) a § 70 písm. c) s. ř. s. usnesením označeným v záhlaví.

II. Shrnutí argumentů kasační stížnosti

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) proti usnesení krajského soudu podal v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které namítal důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. V kasační stížnosti stěžovatel nejprve obsáhle zrekapituloval odůvodnění krajského soudu. Namítá porušení § 39 odst. 1 a 2, § 36 a § 4 správního řádu a nesouhlasí s vyloučením rozhodnutí žalovaného z přezkumu. Rozhodnutí žalovaného o neprodloužení lhůty k doložení podkladů podle něj neobsahuje dostatečné odůvodnění. Správní orgány přitom již požadovanými informacemi ohledně zdraví stěžovatele a o vyúčtování za elektrickou energii disponovaly. Stěžovatel navrhuje provedení důkazů spisem žalovaného, výslechem účastníků, lékařskou zprávou, důkazy uplatněnými v odvolání a spisem krajského soudu. Je přesvědčen, že krajský soud svým postupem porušil čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv svobod. Navrhuje proto, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] V odůvodnění napadeného usnesení krajský soud poukázal na tzv. kompetenční výluku upravenou v § 70 s. ř. s., podle které jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení [§ 70 písm. c) s. ř. s.]. Krajský soud uvedl, že ačkoliv s. ř. s. blíže nespecifikuje, co se rozumí pod pojmem *„úkony správního orgánu, jimiž se upravuje vedení řízení“*, soudní praxe se ustálila na výkladu, že se jedná o úkony, jimiž se správní orgán nedotkl hmotněprávní sféry účastníka. Podle krajského soudu je rozhodnutím, které může negativně zasáhnout do právní sféry stěžovatele, až rozhodnutí ve věci samé, tj. např. rozhodnutí o případném nepřiznání požadované dávky. V dané věci žaloba směřovala proti procesnímu rozhodnutí, kterým se upravuje vedení řízení a které je ze soudního přezkumu vyloučeno.

[8] Nejvyšší správní soud souhlasí s posouzením věci krajským soudem. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty k doložení určitých podkladů, příp. zamítnutí

odvolání proti takovému rozhodnutí odvolacím správním orgánem, je rozhodnutím, jímž se upravuje vedení řízení. Přímé dopady takového úkonu se totiž projevují pouze v průběhu řízení, a nikoliv v hmotněprávní sféře žadatele o dávku (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2006, čj. 1 As 4/2004-75). Z těchto důvodů je namístě podřadit rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti o prodloužení lhůty k doložení určitých podkladů pod kompetenční výluku.

[9] Ani námitka stěžovatele ohledně porušení čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod není důvodná. Podle tohoto ustanovení: „*Kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak. Z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny.*“ V případě stěžovatele je přitom možné žalobou ve správním soudnictví napadnout rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o samotné žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc za splnění dalších podmínek vyplývajících ze soudního řádu správního, tj. rozhodnutí ve věci samé. V rámci této žaloby je pak možné namítat také nezákonnost spočívající v porušení procesních práv stěžovatele v řízení před správním orgánem, tj. včetně uplatnění námitek ohledně nedostatečné lhůty k doložení určitých podkladů, příp. k nedostatku důvodů pro zamítnutí žádosti o prodloužení takové lhůty (k tomu viz obdobné závěry NSS v rozsudku ze dne 27. 4. 2017, čj. 9 Ads 73/2017-26). Tímto je naplněn požadavek soudního přezkumu rozhodnutí týkajícího se základního práva - zde práva podle čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého „[k]*aždý, kdo je v hmotné nouzi, má právo na takovou pomoc, která je nezbytná pro zajištění základních životních podmínek*“. Soudní ochrana ve smyslu čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod proti konečnému výsledku správního řízení je tedy zajištěna.

[10] S ohledem na shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

IV. Náklady řízení

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[12] Stěžovateli byl usnesením krajského soudu ze dne 23. 1. 2017, čj. 41 A 67/2016-8a, ustanoven zástupce JUDr. Ing. Radek Jurčík, Ph.D., advokát se sídlem Obilní trh 312/6, Brno; jeho zastupování trvalo i v řízení o kasační stížnosti. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce hradí stát (§ 35 odst. 9, věta první, s. ř. s.).

[13] V řízení o kasační stížnosti zástupce uvedl, že vykonal dva úkony právní služby, a to převzetí zastoupení a první porada s klientem a sepis kasační stížnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že zástupce byl ustanoven již v řízení před krajským soudem,

rozhodl Nejvyšší správní soud o přiznání odměny a náhradu hotových výdajů pouze za jeden úkon právní služby v podobě podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif")]. Za tento úkon mu náleží odměna ve výši 1 000 Kč (§ 7 bod 3 ve spojení s § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu). Celkem tedy stát ustanovenému advokátu JUDr. Ing. Radku Jurčíkovi, Ph.D. hradí odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 1 300 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. října 2017

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu